

Prædiken til 17. søndag efter trinitatis

Luk. 14, 1-11

Høstgudstjeneste handler om at gøre plads.

Husk, at andre børn end dit eget også skal kunne se. Det stod der på et opslag i Det lille Teater da jeg var med min niece derinde for at se børneteater. *Husk, at andre børn end dit eget også skal kunne se.*

Det hensatte mig til min barndoms teateroplevelser med min møster med stormtropperne indenfor børneteater – f.eks. en purung og allerede meget rødhåret Jytte Abildstrøm - hvor der blev gjort meget ud af, at børnene skulle kunne se – altså se for de voksne vel at mærke. Vi blev inviteret helt op foran at sidde foran de voksne. Det oplevede jeg som ret skræmmende, men også som et overvældende nyt privilegium, for dengang var det endnu jævnt hen vigtigst, at voksne kunne se, få ørenlyd og i det hele taget ikke blev forstyrret alt for meget.

Der er som bekendt sket noget med forholdet mellem børn og voksne siden, men der er måske sket endnu mere med forholdet mellem optagetheden af børn som sådan og af det enkelte – ens eget – barn. Spørg bare skolelæreren eller ildsjælen i idrætsforeningen, som garanteret også tit har lyst til at sætte et skilt op med ordlyd som: Husk, at

andre børn end dit eget også skal lære noget, skal være her, skal have det sjovt, skal være på holdet en gang i mellem, selvom vi mister lidt point, osv.

I børneteateret af i dag viste formaningen sig bestemt heller ikke overflødig. Det var faktisk ret påfaldende, hvordan givetvis godt opdragede mennesker tilsyneladende overvejende af det meget omtalte københavnske spelt-segment agerede for at komme først ind og derefter fastholde pladsen på første række for deres lille Konrad Viktor eller Amalie Persille, hvad enten det nu var deres barn eller – lige så ofte forekommende – barnebarn.

Når det kommer til kong Krøsus af i dag – dit eget barn – bliver der ikke givet meget plads. Her er der ikke meget ydmyghed at komme efter.

Men er der da i det hele taget det, kunne man spørge? Ikke mindst ved vores høstgudstjeneste, der handler om at give plads til alt det, vi får givet. Og ydmygt tage imod det med tak.

I de fleste sammenhænge har vi et ret ambivalent og som oftest voldsomt kompliceret forhold til ydmyghed og taknemmelighed. Store kræfter strides i os. Der heppes så at

sig fra to ringhjørner:

Fra det ene ringhjørne rammer den kristne baggrundsstråling – hvor stærk eller svag den end måtte være – med udsagnet om, at ydmyghed og taknemmelighed er en dyd. Vi har jo netop hørt teksten om de øverste og nederste pladser før og lært lektien. Og opdager ofte lidt for sent, at vi i samme bevægelse som vi tager den nederste plads og ydmygheden på os afmonterer den igen. Alt så i ”Ih, hvor er jeg dejligt ydmygbevægelsen”. I samme øjeblik vi mærker os vores egen ydmyghed er den jo forsvundet som dug som solen.

Fra det andet ringhjørne råber de fra udviklingskurset, den personlige coach og karriere- og talent-kulturen for at kalde selvbevidsthed og selvtillid og andre ting, der begynder med selv, frem i os. Desværre ender meget af dette samme sted, som det begynder. Nemlig med os selv.

Og der står vi så midt i ringen. Fortumlede og lammede. Og måske er det der, det hele for et øjeblik kan begynde. I lammelsen. For når man er lammet, er man jo nødt til at tage imod. Forlade os på, hvad vi får givet. Der er vi nødt til at hæve blikket fra os selv og egne intentioner.

Har I lagt mærke til, hvor stor forskel der er på de ellers forholdsvis neutrale udsagnsord ”at tage” og ”at give”? F.eks. forskellen på at tage eller give plads. Hvor er der stor forskel på at tage plads, uanset om det måtte være i den villedede ydmygheds eller selvophøjelses sæde, og så at give plads. Forskellen er, at fokus vendes fra os selv til det, vi får givet og til medmennesket, som gives plads. Og mulighed. At give plads er selvfor-

glemmelse. Og hvor dyrebar denne tilstand er afsløres af, at man ikke en gang kan formane eller opfordre hinanden til det – sådan for alvor. Og derfor kan en ordentlig prædiken over denne tekst aldrig være en ren formaningsprædiken. Gå hjem og glem dig selv. Det giver jo ingen mening. Man kan nemlig kun glemme sig selv for en anden, for noget andet.

Selvforglemmelsen kommer til en udefra, og pludselig må man bare give plads. For mange af os er den kommet til os i form af den store kærlighed, det grundlæggende fællesskab, en stor glæde ved naturen, forældre-kærligheden eller den dybt meningsfyldte opgave. Og vi har ikke længere noget valg. Vi giver plads. Træder ud af ringen og vender os i en anden retning. En andens retning. Ikke hele tiden og slet ikke uden at vi en gang i mellem lytter lidt til de skingre råb fra ringhjørnerne bag os eller måske endda suges ind midt i ringen igen. Men har vi oplevet at give plads, glemmer vi det aldrig, og vi ved, at det var og er der, livet er. Om *Theepotten* fortæller H.C. Andersen, at den var ”stolt af sit Porcelain, stolt af sin lange Tud, stolt af sin brede Hank; den havde Noget forud og bagud, Tuden for, Hanken bag, og det talte den om; men den talte ikke om sit Laag, det var knækket, det var klinket, det havde Mangel, og sin Mangel taler man ikke gerne om, det gjør nok de Andre”. Og tepotten mærker sig sin ydmyghed – i den forstand som jeg nævnte. Den taler med sig selv om sin mangel (låget I ved) og erkender, at netop i det er dens ydmyghed, dens beskedenhed. Og så fremturer den ellers i betragtninger over, hvor overlegen den

er resten af tebordets indvånere: kopperne, flødekanden og sukkerskålen, som må nøjes med at være udstyret med hanke – flødekanden til nøds en lille hældetud, som dog intet er imod tekandens lange svungne tud.

Men en dag bliver tepotten tabt. Både tud og hank er knækket. Låget vil vi slet ikke tale om – der er talt nok om det, som H.C. Andersen skriver.

Og tepotten bæres ud af den fine stue, ud i haveskuret blandt gammelt ragelse og edderkoppespind. Og en dag findes den frem for at blive fyldt med jord. Den synes, det er som at blive begravet. Men ned i jorden stikkes et løg. Et blomsterløg.

Et nyt liv begynder for tepotten. Nu som blomsterpote. Den mærker, at noget vokser i den, og den dag da den første spire skyder op af jorden, glemmer den helt sig selv for bare begejstring og glæde. Tænk, hvad den har hjulpet på vej. Tænk, hvad den rummer i sit indre, hvor løget har skudt små hvide rødder ud i jorden for at hente så meget næring som muligt. Hver gang nogen kommer forbi den snart store smukke blomst og beundrer den, er blomsterpotten glad og stolt, selvom det jo slet ikke er den, der bliver beundret.

Og da blomsten en dag kræver en større pote, bliver blomsterpotten slået midt over. Nu ligger den midt i gården som gamle skår. Tænk, at den en gang stod stolt og vigtig på tebordet og kunne blive i dårligt humør af at tænke på sit lille bitte skår i låget. Nu er den ikke andet end skår, men glad. For først nu kan dens betydning aldrig tages fra den og omkring den ligger stadig den lune jord, der blev puttet i den.

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

På latin hedder begrebet ydmyghed for resten humilitas, som netop kommer af humus, som betyder jord. Vel at mærke frugtbar jord, som har optaget alt muligt nedbrudt og forrådnethed i sig og kan få noget til at vokse og måske endda blive til dagligt brød. Jord, hvor selv skidt gives plads – og gror.

Og hvem er så vi? Er vi potten, jorden eller blomsten? Vi er det hele, svarer den treenige Gud. Vi er givet plads til at være alle tre dele. Vi er dem, der er skabt af Gud Faderen i hans billede til at rumme, lade vokse, give plads og tage vare på den hele skabelse – jorden, dyrene, afgrøderne og selv de børn, der ikke er vores egne, med de skår og de skrammer, der måtte følge for os. Vi er dem, der med Gud Sønnen skal tro på og insistere på opstandelsen og den nye mulighed, når alt er formuleret for os selv og for de andre. Og vi er dem, der med Gud Helligånden tilidsfulde skal vokse, spire og blomstre og forlade os på både potte og jord.

Så meget plads er der givet os.

Det er der også ved bordet deroppe, som vi om lidt alle inviteres til, hvor ingen sidder forrest, men alle kan se og høre, hvad der – som det lyder – gives for jer.

Amen.

Ulla Bidstrup

Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter